

Stanovisko k provádění autorizované konverze z moci úřední s činností notářů

Na základě žádosti o stanovisko k provádění autorizované konverze dokumentů z listinné do elektronické podoby z moci úřední, a to zejména v souvislosti s činností notářů, uvádíme následující.

Dle § 22 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů (dále jen „zákon č. 300/2008 Sb.“), v platném znění, se konverzí rozumí úplné převedení dokumentu v listinné podobě do dokumentu obsaženého v datové zprávě nebo datovém souboru způsobem zajišťujícím shodu obsahu těchto dokumentů a připojení doložky o provedení konverze. Dokument vzniklý konverzí má stejné právní účinky jako dokument původní. Je-li podle jiného právního předpisu nutné předložit listinný dokument správnímu orgánu, soudu nebo jinému státnímu orgánu, lze tuto povinnost splnit předložením výstupu z autorizované konverze.

Dle ustanovení § 23 zákona č. 300/2008 Sb. provádějí konverzi:

1. na žádost kontaktní místa veřejné správy a advokáti za podmínek stanovených jiným právním předpisem,
2. z moci úřední orgány veřejné moci pro výkon své působnosti.

Notáři jsou dle ustanovení § 8a odst. 2 písm. a) zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, v platném znění, kontaktními místy veřejné správy a současně jsou orgány veřejné moci, a to mj. dle zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), v platném znění.

Dle ustanovení § 23 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb. konverzi z moci úřední provádějí orgány veřejné moci pro výkon své působnosti. Tzn., že z moci úřední lze konvertovat dokumenty v rámci jemu svěřených úkolů, tedy je nutno rozlišovat, zda je dokument vytvořen nebo přijat v rámci působnosti daného orgánu veřejné moci. Typicky se jedná o listiny sepsané notářem v rámci notářské **vlastní zákonné činnosti** (např. dědictví, veřejná listina, rejstřík, úschova, elektronický spis atd.). Nespadá-li dokument do působnosti orgánu veřejné moci, je třeba využít konverzi na žádost (např. převod listiny pro účely podání třetí straně).

V předmětné situaci, kdy je k návrhu na výmaz zástavního práva u katastrálního úřadu přikládáno potvrzení o zániku zástavního práva s ověřeným podpisem zástavního věřitele, je třeba provést **autorizovanou konverzi na žádost**. Nejde o listinu potřebnou pro výkon úřední činnosti notáře. Notář v tomto případě nevykonává vlastní řízení ani úřední postup, ale pouze převádí dokument předložený klientem za účelem jeho použití v řízení vedeném jiným správním orgánem. **Konverze z moci úřední** se u notáře použije výhradně tehdy, když je převod listiny nezbytný **pro jeho vlastní úřední činnost**, například při vedení řízení o pozůstalosti, při tvorbě elektronického notářského spisu, v rámci úschov nebo při podání návrhu do veřejných rejstříků, kde je konverze součástí úředního úkonu notáře.

Zákon č. 300/2008 Sb. ale neuvádí rozdíl v „hodnotě“ konverze z moci úřední a na žádost. Uvádí pouze účel použití. **Výstup z autorizované konverze dokumentů na žádost i z moci úřední má stejné právní účinky**. Proto jsou si výstupy z autorizované konverze rovny. Zároveň zákon č. 300/2008 Sb.

nestanoví, že by využití konverze z moci úřední namísto konverze na žádost vedlo ke snížení věrohodnosti listin, které tímto procesem vznikly.

V připravovaném návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s úpravou vybraných agend v působnosti Digitální a informační agentury (tzv. „začišťovací novela“), jež navrhuje změnu § 23 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb., a to:

1. aktuální znění – konverzi z moci úřední provádějí orgány veřejné moci pro **výkon své působnosti**,
2. navrhované znění – konverzi z moci úřední provádějí orgány veřejné moci pro **svou potřebu**.

Digitální a informační agentura ponechává na ČÚZK (příjemci výstupu), zda **výstup z autorizované konverze z moci úřední z listinné do elektronické podoby bude akceptovat jako plnohodnotnou listinu** způsobilou k zápisu do katastru nemovitostí, a to i v případech, kdy formálně měla vzniknout autorizovanou konverzí na žádost. Klíčové je, že oba výstup konverze měl náležitosti podle zákona č. 300/2008 Sb.

Upozorňujeme, že výjimku představuje pouze situace uvedená v § 24 odst. 4, písm. g) zákona č. 300/2008 Sb., která se vztahuje na konverzi na žádost z elektronické do listinné podoby: *konverze se neprovádí v případě provedení konverze na žádost, nebyl-li dokument obsažený v datové zprávě podepsán způsobem, se kterým jiný právní předpis spojuje při právním jednání vůči státu v souvislosti s výkonem jeho působnosti účinky vlastnoručního podpisu, zapečetěn uznávanou elektronickou pečetí nebo označen uznávanou elektronickou značkou toho, kdo dokument vydal nebo vytvořil; to neplatí, jde-li o legalizovaný dokument v elektronické podobě*. Tzn., že **nelze analogicky postupovat v případě konverze z moci úřední z elektronické do listinné podoby**, kdy vstup nemusí obsahovat uznávaný podpis, pečeť atd. Toto omezení se netýká konverze z moci úřední z listinné do elektronické podoby, která je předmětem tohoto stanoviska.

Ing. Helena Duffková

VEDOUcí ODDĚLENÍ CZECH POINT

ODBOR SLUŽEB EGOVERNMENTU